RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

nr. 216.838 van 13 december 2011
in de zaak A. 197.454/XIV-32.433

In zake : XXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Gerard Davidstraat 46/1
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en staatlozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 19 augustus 2010, strekt tot de vernietiging van het arrest nr. 46.372 van 15 juli 2010 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikking nr. 6032 van 3 september 2010 wordt het cassatieberoep toelaatbaar verklaard.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Robert Vander Elstraeten heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 oktober 2011 om 11.00 uur.

Staatsraad Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pieter-Jan Staelens, die loco advocaat Bart Staelens verschijnt voor de verzoeker, en attaché Katrien Allyns, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Robert Vander Elstraeten heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoeker komt België binnen op 7 januari 2010 en verklaart zich op 8 januari 2010 vluchteling. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen neemt op 23 februari 2010 een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus.

Op 26 maart 2010 tekent de verzoeker tegen die weigeringsbeslissing beroep aan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Met een arrest van 15 juli 2010 weigert de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zowel de vluchtelingenstatus als de subsidiaire beschermingsstatus aan de verzoeker. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Uiteenzetting van het middel

4. De verzoeker werpt in een enig middel de schending op van artikel 39/65 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, (Vreemdelingenwet) juncto artikel 149 van de Grondwet, van "de rechten van de verdediging", van de artikelen 15 en 16 van de Richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus, (Richtlijn 2005/85) en van artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend op 4 november 1950 te Rome en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (E.V.R.M.).

De verzoeker voert aan dat het Belgische asielrecht artikel 6 van het E.V.R.M. schendt in de mate dat het een asielzoeker het recht ontzegt om zich te laten bijstaan door een advocaat tijdens het kort inleidend verhoor op de dienst Vreemdelingenzaken. De verzoeker stelt dat, hoewel de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen correct heeft gemotiveerd waarom hij niet is gehouden tot het stellen van de in dit verband opgeworpen prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie, met name omdat zijn "beslissingen (…), naar Belgisch recht, nog vatbaar zijn voor een hoger beroep, zijnde onderhavig cassatieberoep", hij tegelijkertijd heeft verzuimd zelf een afdoende gemotiveerd antwoord op deze rechtsvraag te geven. Door niet te motiveren waarom de opgeworpen schending van artikel 6 van het E.V.R.M. er niet toe zou moeten leiden dat de negatieve asielbeslissing hervormd of vernietigd dient te worden, werden artikel 39/65 van de Vreemdelingenwet en artikel 149 van de Grondwet miskend. De verzoeker meent dat de Raad van State, op grond van artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, verplicht is om de prejudiciële vraag die de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet wou stellen, aan het Hof van Justitie voor te leggen. Volgens de verzoeker schendt het Belgische asielrecht, in de mate dat het een asielzoeker het recht ontzegt om zich te laten bijstaan door een advocaat tijdens het korte inleidende verhoor op de dienst Vreemdelingenzaken, ook de artikelen 15 en 16 van Richtlijn 2005/85. Deze artikelen gaan uit van het beginsel dat een asielzoeker zich gedurende elke stand van de asielprocedure door een raadsman moet kunnen laten bijstaan. De verzoeker stelt dat "uitzonderingen op dit principe (…) mogelijk (zijn), (…) steeds restrictief geïnterpreteerd (moeten) worden, maar (…) niet voorzien (zijn) in het Belgische asielrecht", hetgeen "betekent dat (…) (hem) in strijd met de Procedurerichtlijn een vorm van rechtsbescherming, met name het recht op bijstand van een advocaat, werd onthouden.".

Ten slotte vraagt de verzoeker een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen te stellen, met name of "het Belgisch asielrecht (strijdig is) met artikel 6 EVRM, met artikelen 15 en 16 van richtlijn 2005/85/EG van de Raad d.d. 1 december 2005 en met de grondrechten evenals rechten van de verdediging van de asielzoeker in België, doordat het asielzoekers het recht ontzegt zich te laten bijstaan door een raadsman tijdens een eerste inleidend verhoor op zetel van de DVZ, en dit terwijl de gezegden van de asielzoeker tijdens dit eerste gehoor zelfs net gebruikt worden om een negatief gevolg te geven aan de asielaanvraag".

5. In de memorie van wederantwoord voegt de verzoeker toe dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, in tegenstelling tot wat de verwerende partij beweert, geenszins heeft gesteld dat hij niet heeft aangetoond dat de bijstand van een raadsman bij het gehoor voor de dienst Vreemdelingenzaken enige invloed zou hebben gehad op het invullen van de vragenlijst, dat geen van de vaststellingen van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een evident antwoord impliceert op de door hem opgeworpen rechtsvraag en dat de verwerende partij erkent dat de zogenaamde ongeloofwaardige verklaringen één van de hoofdredenen vormen om hem de status van vluchteling te weigeren. Voordat de negatieve beslissing van 23 februari 2010 werd genomen, kon de verzoeker absoluut niet bevroeden dat ogenschijnlijke tegenstrijdigheden tussen haar opeenvolgende verklaringen zouden worden gebruikt om haar de status van vluchteling of de subsidiaire beschermingsstatus te weigeren. Daarom kon de verzoeker deze schending slechts inroepen nadat een negatieve asielbeslissing werd genomen, voordien kon zij deze schending, en al zeker de gevolgen ervan, niet inschatten. Sinds het arrest Maaouia tegen Frankrijk van 5 oktober 2000 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is de wetgeving aangaande asiel fundamenteel gewijzigd. De asielwetgeving is intussen een gemeenschapsaangelegenheid geworden, de Europese Gemeenschappen hebben bepaalde procedurele rechten aan asielzoekers toegekend en de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens maakt, overeenkomstig het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, deel uit van het acquis communautaire.

Beoordeling

6. In zoverre het enige middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 15 en 16 van Richtlijn 2005/85 gaat het om een nieuw middel dat niet werd aangevoerd voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen en derhalve niet in aanmerking

kan worden genomen. De verzoeker liet voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen enkel gelden dat de nationale asielprocedures sinds het verstrijken van de omzettingstermijn van onder meer de voornoemde richtlijn binnen de toepassingssfeer van het Europees recht vallen doch hij voerde niet aan dat de omzetting van deze richtlijn niet correct zou zijn gebeurd. Het enige middel is in die mate niet-ontvankelijk.

7. De verzoeker voert aan dat het Belgische asielrecht, in de mate dat het een asielzoeker het recht ontzegt om zich tijdens het inleidend gehoor op de dienst Vreemdelingenzaken te laten bijstaan door een advocaat, artikel 6 van het E.V.R.M. schendt. De verzoeker stelt dat uit deze verdragsbepaling expliciet voortvloeit dat hij het recht had op de bijstand van een advocaat bij de dienst Vreemdelingenzaken en dat zijn rechten van verdediging werden geschonden omdat dit niet is gebeurd. Aldus voert de verzoeker aan dat de asielprocedure van meet af aan onregelmatig was, aangezien hij zich bij het inleidend gehoor op de dienst Vreemdelingenzaken niet kon laten bijstaan door een raadsman. Daargelaten de wettigheid van de motieven waarom hem ten gronde de vluchtelingen- en de subsidiaire beschermingsstatus worden geweigerd, heeft de verzoeker er belang bij te laten gelden dat in het bestreden arrest niet op zijn verweermiddel in verband met de regelmatigheid van de asielprocedure wordt geantwoord. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen motiveert waarom er niet ernstig aan kan worden getwijfeld dat de gegevens, zoals opgenomen in de vragenlijst, overeenstemmen met de werkelijk door de verzoeker op de dienst Vreemdelingenzaken afgelegde verklaringen. Uit deze motivering kan, in tegenstelling tot hetgeen de verwerende partij beweert, evenwel niet worden afgeleid dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen van oordeel is dat de eventuele bijstand van een raadsman bij het gehoor op de dienst Vreemdelingenzaken geen enkele invloed zou hebben gehad. Zoals de verzoeker aanvoert, wordt in het bestreden arrest niet ingegaan op haar verweermiddel, ontleend aan de schending door het Belgische asielrecht van artikel 6 van het E.V.R.M. Er wordt enkel geantwoord op de door de verzoeker in dit verband opgeworpen prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie.

Artikel 6 van het E.V.R.M. is volgens vaste rechtspraak, ook van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, niet van toepassing op geschillen betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, daar er geen uitspraak wordt gedaan over burgerlijke rechten, noch over de gegrondheid van een strafvervolging. Artikel 6 van het E.V.R.M. is enkel van toepassing in burgerlijke en strafrechtelijke zaken, terwijl het asielrecht een politiek recht is, dat buiten de

toepassingssfeer van deze verdragsbepaling valt. De omstandigheid dat het asielrecht thans binnen de werkingssfeer van het gemeenschapsrecht valt en dat het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie van kracht is geworden, maakt van het asielrecht nog geen burgerlijk recht in de zin van artikel 6 van het E.V.R.M. De rechten van verdediging zijn van toepassing op jurisdictionele procedures en, in administratiefrechtelijke zaken, op tuchtprocedures. Ze zijn niet van toepassing op een zuiver administratieve beslissingsprocedure, zoals deze waarin na dringend beroep wordt beslist over een asielaanvraag. Indien de rechter in vreemdelingenzaken zou hebben geantwoord op het middel dat de verzoeker voor hem in verband met artikel 6 van het E.V.R.M. en het recht van verdediging heeft ingeroepen, zou hij tot de bevinding moeten zijn gekomen dat dit middel diende te worden verworpen omdat de als geschonden ingeroepen rechtsregels niet van toepassing zijn op het kort inleidend verhoor bij de dienst Vreemdelingenzaken. Het middel volgens hetwelk het bestreden arrest in rechte niet voldoende is gemotiveerd, vertoont geen belang wanneer de beslissing, zoals in casu, wel degelijk in rechte is verantwoord. Het niet-beantwoorden van het ingeroepen middel, ontleend aan de schending door het Belgisch asielrecht van artikel 6 van het E.V.R.M., heeft de strekking van het bestreden arrest niet beïnvloed.

8. De door de verzoeker voorgestelde prejudiciële vraag is vreemd aan de hypothese waarin, naar luid van artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, aan het Hof van Justitie een prejudiciële vraag kan of moet worden gesteld. Het komt het Hof van Justitie niet toe zich bij wijze van prejudiciële beslissing uit te spreken over de verenigbaarheid van het Belgisch asielrecht met het E.V.R.M. en/of het Europese recht. Het Hof van Justitie is krachtens artikel 267 van het EU-verdrag immers enkel bevoegd om bij wijze van prejudiciële beslissing een uitspraak te doen over de uitlegging van de verdragen en over de geldigheid en de uitlegging van de handelingen van de instellingen, de organen of de instanties van de Unie. Bovendien is de opgeworpen prejudiciële vraag voor het onderzoek van het huidige cassatieberoep niet relevant nu de schending van de artikelen 15 en 16 van richtlijn 2005/85 niet in aanmerking kan worden genomen omdat dit niet werd ingeroepen voor de bodemrechter en omdat de schending van artikel 6 EVRM niet dienstig wordt ingeroepen aangezien deze verdragsbepaling niet van toepassing is op de asielprocedure. Het enige middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond en om de hierboven uiteengezette redenen moet niet op het verzoek om een prejudiciële vraag te stellen worden ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertien december tweeduizend en elf, door de Raad van State, XIVe kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,

met bijstand van

Joris Casneuf,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Joris Casneuf	**André Beirlaen**